

Спеціальні види туризму та їх розвиток в майбутньому

Актуальність теми. У наш час туризм - це галузь, яка має значний вплив на розвиток економіки. Туризм - це галузь, яка надає послуги з швидкої окупності туристичного продукту.

Мета дослідження - проаналізувати, як зміниться розвиток ринку туристичних послуг протягом наступних п'яти років.

Сучасна туристична індустрія швидко прогресує. Її розвиток сприяє активному економічному зростанню багатьох країн світу. Усвідомлення людиною того, що вона є громадянином не тільки своєї країни, але і світу, веде до розширення туристичних поїздок, збільшення пропозицій на ринку різноманітних турів, особливо цільових.

На конференції WTO в Ліссабоні у 1998 році за результатами дослідження "Tourism 2020 Vision" проголошені п'ять перспективних туристичних напрямків XXI століття [1].

1. *Пригодницький туризм.* У світі залишається все менше не досліджених туристами регіонів. Справжніх романтиків приваблюють найвіддаленіші куточки Землі, гірські вершини і морські глибини. Нові туристичні потреби вимагають розробки відповідного туристичного продукту.

2. *Круїзи.* Цей сектор туризму розвивається феноменально швидкими темпами. Якщо в 1997 році на круїзних судах по морських і річкових маршрутах подорожувало біля 7 млн. чоловік, то вже в 2000 році кількість туристів зросла понад 9 млн. В світі будеться 42 восьмипалубних круїзних теплоходи, місткістю до 6200 пасажирів кожен.

3. *Екологічний туризм.* Головна мета екотуризму - збереження навколишнього середовища та забезпечення мінімального згубного впливу людини на природу. Можна організувати як тематичні пізнавальні тури для любителів екотуризму, так і тури для відпочиваючих на курортах, з відвідуванням національних заповідників.

4. *Культурно-пізнавальний туризм.* Найбільші потоки туристів, подорожуючих з пізнавальною метою, спостерігаються в Європу, Азію та на Близькій Схід. Для невеликих груп туристів можна організувати пізнавальні тури у вигляді одноденних екскурсій з відвідуванням пам'яток культури.

5. *Тематичний туризм.* Цей вид туризму передбачає підвищену зацікавленість до конкретного явища, наприклад до кліматичних умов певної місцевості або тематичних парків як місць відпочинку [1].

За прогнозами WTO, в XXI столітті очікується туристичний бум: кількість подорожуючих у світі до 2020 року зросте до 1,6 млрд. чоловік за рік, що означає збільшення туристичних прибуттів у 2,4 раза порівняно з 2000 роком.

При цьому дохід від туризму, у 2010 році склав 1550 млрд. доларів США, тобто у 3,3 раза перевищив рівень 2000 року, а до 2020 року прогнозується збільшення доходів до 2000 млрд. доларів США.

При річному збільшенні на 8% кількості приїздів туристів до Китаю до 2020 року досягне 137,1 млн. Дол. Друге за популярністю туристичне напрям - США (102,4 млн), потім - Франція (93,3 млн), Іспанія (71,0 млн), Гонконг (59,3 млн).

Щоденні витрати туристів, за винятком коштів на авіаперельоти, зростуть до 5 мільярдів доларів на день. За прогнозами СОТ, очікується швидкий розвиток виїзного туризму. Німеччина, Японія, США, Китай та Великобританія стануть найбільшими постачальниками туристичних потоків.

Економічна відсталість країн Східної Європи є реальною перешкодою для залучення населення цих країн до міжнародного туризму.

Обсяг туризм між країнами Західної та Східної Європи буде рости переважно в напрямку зі Сходу на Захід [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій у галузі туризму показали значну зацікавленість вчених різних галузей у цьому питанні. Зокрема, серед українських дослідників цими питаннями займалися М. Афанасьєв, О. Любіцева, В. Кифяк, І. Мальська, І. Смірнов, Л. Устименко, В. Худо. У їх дослідженнях широко описана історія туризму, глибоко розкриті поняття «туризм» та «туристична індустрія», сучасний стан розвитку туризму в Україні, особливості туристичних фінансових потоків та моделі управління в міжнародному туристичному бізнесі а також детально аналізуються перспективи розвитку туризму [3].

Для досягнення рівнозначного успіху у світі нові інструменти механізму стимулювання розвитку туризму повинні базуватися на міжнародній кооперації, тому міжнародна кооперація та угоди між ключовими компонентами туризму (готелі, транспорт, турфірми) повинні гарантувати майбутнє розвитку індустрії. З метою забезпечення стабільних темпів росту міжнародного туризму слід визнати цей вид відпочинку пріоритетним; забезпечувати його міжвідомчу координацію; покращувати безпеку туристів; розвивати інфраструктуру й транспортні зв'язки; спрощувати формальності; створювати та реалізовувати продукти й послуги, які мають попит на світовому ринку; розвивати та впроваджувати швидкішими темпами нові технології, у тому числі максимально використовувати можливості мережі Інтернет. Оскільки основними суб'єктами світового ринку туристичних послуг виступають країни, відповідно великої уваги потребує пошук ефективних напрямків та інструментів стимулювання їх участі на світовому ринку туристичних послуг відповідно до загальносвітових тенденцій розвитку світового господарства

Проаналізовані дані свідчать про те, що туристична галузь активно розвивається: кількість приїздів туристів зростає в усіх туристичних макрорегіонах загалом. Тому подальші наукові дослідження в цьому напрямку будуть присвячені пошуку шляхів вирішення проблем розвитку туристичної галузі та пошуку нових спеціальних видів туризму.

Література:

1. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2012. – 354 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туризму: навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2008. – 344 с.
3. Все о туризме – туристическая библиотека, Экономика туризма, 2017. Режим доступа: <http://tourlib.net/> [Дата звернення 15 березня 2019].
4. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>
5. Школа І.М. Перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні / І.М. Школа // Вісник Хмельницького національного університету "Економічні науки". — 2012. — №3. — С. 160—167.
6. Handbook on E!marketing for Tourism Destinations — Fully revised and extended version 3.0/ World Tourism Organization, Madrid. — Spain. — December. — 2012. — 172 p.
7. Compendium of Tourism Statistics/ World Tourism Organization, Madrid. — Spain. — July. — 2013. — 102 p.